

PAGRINDINIAI MĖNESIO MAKROEKONOMINIAI IR FINANSINIAI ĮVYKIAI

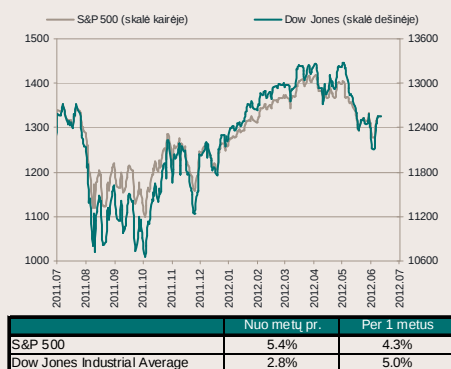
- JAV darbo rinka stagnuoja, NT rinka rodo atsigavimo ženklus
- Europos ekonomika išvengė recesijos, tačiau tik trumpam
- Lietuva praranda atsparumą nuosmukiui Europoje

Jungtinės Amerikos Valstijos

- JAV darbo rinka šiuo metu stagnuoja:** nedarbo lygis vis dar sudaro 8,2 proc., o gegužę sukurta 69 tūkst. naujų darbo vietų – du kartus mažiau nei tikėtasi. Tačiau Federalinio banko vadovas Ben Bernanke JAV Senatui pareiškė, jog prastėjančius darbo rinkos duomenis lėmė sezoniškumas bei neįprastai šilta vasara. FED yra pasiryžęs trečiajam pinigų spausdinimo etapui, jei situacija dar pablogėtų, tačiau kitiems ekonomikos indikatoriams laikantis stabiliai centrinio banko įsikišimo artimiausiu metu tikėtis neverta.
- JAV nekilnojamojo turto (NT) rinka, savo ruožtu, pradeda rodyti atsigavimo ženklus:** naujų namų baldandžio mėn. pastatyta daugiau, o jų pardavimai išaugo 3,3 proc. palyginus su mėnesiu prieš tai bei 10 proc. palyginus su 2011 m. tokiu pat laikotarpiu. Taip pat fiksuotas NT kainų augimas. Nors faktiniai skaičiai išlieka vis dar sąlyginai maži, tačiau tai pozityviai nuteikiantis ženklas. Visgi žinant šio sektoriaus specifinę dinamiką – atsigavimas bus lėtas ir užtruks dar ilgą laiką.
- Gegužės mėn. pramonės pirkimo vadybininkų indeksas (ISM) susitraukė** iki 53,5 punkto (balandį – 54,8), tačiau naujų užsakymų indikatorius pakilo į aukščiausią lygį per metus – 60 punkto. ISM indeksas pastaruosius metus laikosi gan stabiliai ir rodo tikėtiną 2,5 – 3 proc. JAV ekonomikos augimą šiemet.
- Mičigano universiteto vartotojų pasitikėjimo indeksas gegužę pakilo iki aukščiausio lygio per ketverius metus** – 79,3 punkto, tačiau šį padidėjimą daugiausiai lėmė krentančios degalų kainos. Dėl tos pačios priežasties iki 2,3 proc. sumažėjo metinė infliacija.

Perspektyvos:

Nors JAV ekonomikos padėtis ženkliai tvirtesnė nei ES, darbo rinkos padėties gerėjimas sustojo, o NT rinkos pagyvėjimas dar nėra tvirtas, tad tvirto atsigavimo JAV ekonomika artimiausiu metu nerodys.

Europa

- Pirmąjį 2012 m. ketvirtį tiek Europos Sąjunga, tiek Euro zona išvengė techninės recesijos** – jų BVP išliko nepakitę palyginus su ketvirčiu prieš tai. BVP augimą Vokietijoje (0,5 proc.) atsvėrė besitraukiančios Italijos bei Ispanijos ekonomikos (-0,8 ir -0,3 proc. atitinkamai).
- Euro zonos pirkimo vadybininkų indeksas (PMI) nukrito į žemiausią lygį per 3 metus iki 45,9 punkto** – Europos ekonomika išlieka nuosmukyje. Vokietijos PMI pirmą kartą per ilgą laiką nusileido žemiau 50 punktų ribos, kuri skiria recesiją nuo augimo. Tuo tarpu **nedarbas Euro zonoje pasiekė naujas rekordines aukštumas** – 11 proc. Panašu, jog artimiausiu metu atsigavimo nepamatysime – privatus sektorius žemyne dėsia samdyti naujus darbuotojus dėl ateities neapibrėžtumo, o viešasis sektorius taupo bei mažina tarnautojų skaičių.
- Ispanijos vyriausybė paskelbė, jog dalinai nacionalizuos trečią pagal dydį šalies banką.** Tačiau kol kas lieka neaišku, iš kur šalis ruošiasi gauti reikalingus 19 mlrd. eurų. **Tuo tarpu Ispanijos 10 metų obligacijų pajamingumai priartėjo prie pavojinga laikomos 7 proc. ribos**, kuri priverstė Airiją, Portugaliją ir Graikiją kreiptis tarptautinės pagalbos. Savo ruožtu, Europos Komisija pasiūlė kurti Europos bankų sąjungą, pradėti Euro obligacijų platinimą bei leisti Europos stabilumo mechanizmui (ESM) teikti pagalbą ne tik vyriausybėms, bet ir pavieniems bankams, tačiau galutiniai sprendimai atidėti iki Vadovų Tarybos susitikimo antroje birželio pusėje.
- Europos centrinis bankas (ECB) paliko galioti 1,0 proc. bazinės palūkanų normas**, tačiau po sprendimo vykusioje spaudos konferencijoje banko prezidentas Mario Draghi pripažino, kad Euro zonos ūkio plėtros perspektyvos naujais ir pažymėjo, kad ECB yra pasiruošęs veikti. Tikimybė, jog palūkanų normos bus mažinamos jau artimiausiu metu yra gerokai išaugusi, ypač po to, kai infliacija Euro zonoje gegužę sulėtėjo daugiau nei tikėtasi – iki 2,4 proc. nuo 2,6 proc. mėnesį prieš tai.

Perspektyvos:

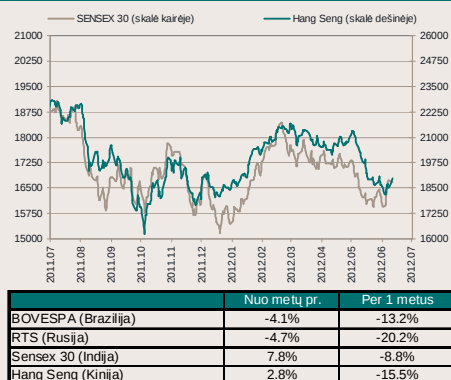
Vis dar tikimasi, jog antroje 2012 m. pusėje Europos ekonomikos pradės rodyti atsigavimo ženklus, tačiau Euro zonos nuosmukiui gilėjant toliau atsigavimo perspektyvos ima atrodyti miglotos. M.Draghi neseniai pareiškė, jog ECB nesiruošia užpildyti vakuomo atsiradusio dėl politikų neveiksnumo, o mažėjant infliacijai žemyne jaučiamas vis didesnis spaudimas mažinti bazinės palūkanų normas.

BRIK šalys

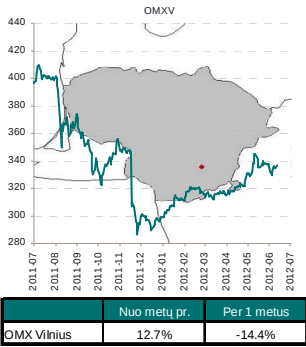
- Kinijos centrinis bankas netikėtai sumažino bazinės palūkanų normas** pirmą kartą po 2008 metų. Tai buvo aiškus signalas, jog šalies valdžia yra sunerimusi dėl lėtėjančios ekonomikos. Prieš tai Kinijos centrinis bankas trečią kartą per paskutinius 6 mėnesius sumažino privalomų bankų rezervų reikalavimą, o šalies valdžia paskelbė suteiksianti papildomus 15 mlrd. dolerių socialinių subsidijų bei pagreitinsianti investicinius infrastruktūros projektus. Tuo tarpu Kinijos pirkimo vadybininkų indeksas (PMI) gegužę nukrito daugiau nei tikėtasi iki 50,4.
- Dėl vertikalios krentančių naftos kainų **Rusijos rublis gegužę nuvertėjo 12 proc. prieš JAV dolerį** ir pasiekė 3 metų žemumą sukeldamas nerimą dėl ekonomikos stabilumo tarp valdžios struktūrų.
- Brazilijos ekonomika pirmąjį šių metų ketvirtį augo tik 0,8 proc.** Dėl šio, mažiausio nuo 2009 m. BVP augimo, galima kaltinti nuo sausros nukentėjusią žemės ūkio produkciją, kuri sudaro didelę dalį šalies eksporto.

Perspektyvos:

Pastaruju metu investuotojai prarado pasitikėjimą visomis BRIK šalimis – šių šalių valiutų kursai ir akcijų indeksai krenta neregėtais greičiais ir panašu, jog per artimiausius mėnesius padėtis nesikeis, ypač Rusijoje, kurios ekonomikos ateities perspektyvos naujais dėl krintančių naftos kainų ir didžiausios prekybos partnerės, euro zonos, problemų.

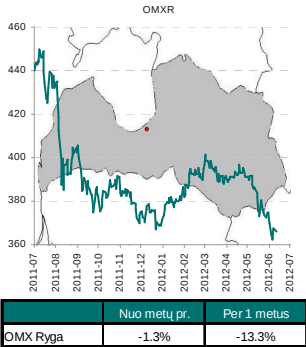
Lietuva

- Lietuvos nedarbo lygis**, sėkmingai mažėjęs visus 2011 m., **pirmąjį šių metų ketvirtį padidėjo 0,6 proc.** punkto palyginus su ketvirčiu prieš tai ir sudarė 14,5 proc. Šį padidėjimą galima paaiškinti sezoniškumu, tačiau nedarbas šiame turėtų mažėti lėčiau nei pernai.
- Lietuvos eksportas balandžio mėn. ūgtelėjo 0,8 proc.**, o importas susitraukė 6,7 proc. Visgi nerimą kelia tai, jog pašalinus naftos produktų įtaką, kitų lietuviškos kilmės prekių eksportas fiksavo 0,2 proc. sumažėjimą. Didžiausia eksporto dalis atitenka ant recesijos ribos stovinčiai ES (63,9 proc. eksporto) bei nuo mažėjančių naftos kainų labai priklausomai NVS (27,2 proc. eksporto).
- Mažmeninės prekybos augimo tempas lėtėja.** Balandį jis siekė 1,5 proc. (pašalinus darbo dienų įtaką – 3,1 proc.). Kovą mažmeninė prekyba augo 6 proc., vasarį – 7,8 proc., o antrąjį 2011 m. pusmetį – vidutiniškai po 10 proc., tad šiame metais vidaus vartojimo augimas bus gerokai lėtesnis nei pernai.
- Infliacija Lietuvoje smuko trečią mėnesį iš eilės ir gegužę** palyginus su balandžiu ūgtelėjo 0,1 proc. Vidutinė metinė infliacija Lietuvoje sudarė 3,9 proc. (tris mėnesius iš eilės prieš tai ji buvo 4,2 proc.), o suderinta metinė infliacija – 2,5 proc. Ši kainų augimo mažėjimas susijęs su pingančia nafta ir maisto produktais.
- Gegužę ekonominių vertinimų rodiklis palyginus su balandžiu padidėjo 1 proc. punktu.** Pakilimą lėmė ženkliai pagerėjusios statybos ir pramonės sektorių atstovų nuotaikos, tačiau mažmeninių pasitikėjimo rodiklis sumažėjo net 10 proc. punktu.

Perspektyvos:
Vidaus vartojimas ir eksportas po truputį praranda savo atsparumą nuosmukiui ES. Artimiausiais mėnesiais ūkio augimas turėtų neženkliai sulėtėti, tačiau metinis augimas vis dar turėtų siekti maždaug 3 proc.

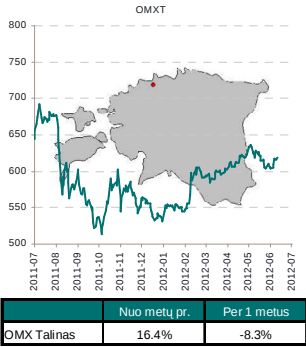
Latvija

- Latvijos ekonomika pirmąjį šių metų ketvirtį augo greičiausiai ES** – 6,9 proc. palyginus su 2011 m. pirmuoju ketvirčiu bei 1,1 proc. palyginus su ketvirčiu prieš tai. Šį didesnį nei tikėtasi ekonomikos didėjimą daugiausiai lėmė prekybos, gamybos ir statybos sektorių augimo greitis. Taip pat svarbus buvo palyginamosios bazės efektas – 2011 m. pirmą ketvirtį Latvijos ekonomika augo žymiau lėčiau nei Lietuvos bei Estijos ūkiai. 2012 m. šalies BVP, tikimės, augs greičiausiai tarp Baltijos šalių – 3,5 proc.
- Infliacija šalyje taip pat pradėjo lėtėti** – vartotojų kainos gegužę padidėjo 2,2 proc., 0,2 proc. mažiau nei tikėtasi. Balandį fiksuotas 2,8 proc. padidėjimas. Nuo liepos 1 d. įsigaliojantis mažesnis pridėtinės vertės mokestis turėtų dar labiau mažinti inflacijos tempą.
- Latvijoje vidaus rinkos demonstruotas augimas balandžio mėnesį nusilpo.** Mažmeninė prekyba balandį nukrito 2,1 proc. palyginus su kovu, kai mėnesį prieš tai fiksuotas 0,5 proc. augimas. Metinis augimo tempas nukrito iki 7,8 proc. nuo 10,3 proc. kovo mėn.
- Įspūdingi Latvijos pramonės augimo tempai sulėtėjo.** Balandį mėnesinis augimo tempas buvo 3,8 proc., kai kovą – 8,5 proc.

Perspektyvos:
Pernai augusi lėčiausiai tarp Baltijos šalių, Latvija šiame metais pretenduoja būti regiono lydere. Pirmojo ketvirčio augimo rodiklis buvo įspūdingas, artimiausiais mėnesiais ūkio plėtros rodikliai mažės.

Estija

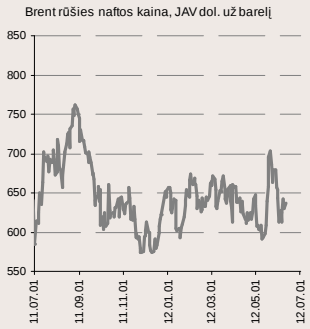
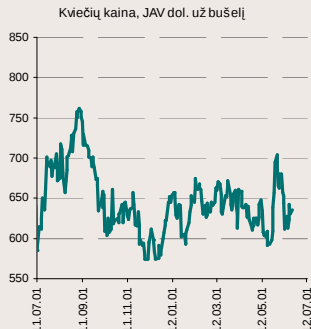
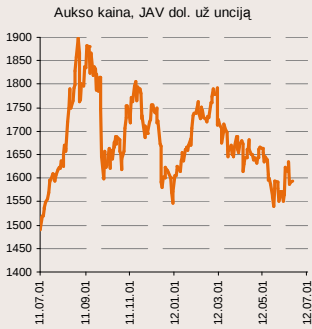
- Estijos BVP pirmąjį šių metų ketvirtį augo 3,6 proc.** palyginus su pirmuoju praėjusių metų ketvirčiu. Tai buvo 0,3 proc. punkto mažiau nei tikėtasi, tačiau šalies finansų ministerija pareiškė, jog nepaisant šio augimo sulėtėjimo, ekonomikos atsigavimas vis dar pateisina lūkesčius. Daugiausiai augo statybos, prekybos bei informacijos ir komunikacijos, o gamybos ir sveikatos sektoriai nuvylė. 2012 m. tikimės 3 proc. Estijos BVP augimo.
- Prekių ir paslaugų eksportas pirmąjį šių metų ketvirtį Estijoje didėjo 7 ir 6 proc.** atitinkamai palyginus su praėjusių metų atitinkamu ketvirčiu, importas – 9 ir 14 proc. atitinkamai. Pirmą kartą nuo 2008 metų importas augo daugiau nei eksportas. Didžiausią įtaką tam turėjo elektronikos pramonės lėtėjimas, kurioje svarbią dalį užima įmonė gaminanti komponentus Švedijos „Ericsson“ koncernui.
- Mažmeninė prekyba Estijoje balandį lyginant su kovu pakilo 2 proc.**, tačiau kovą tas pats augimas siekė net 10 proc. palyginus su mėnesiu prieš tai. Metinis augimo tempas smuktelėjo nuo 9,2 proc. iki 8,5 proc., tačiau išlieka didžiausias ES.
- Aukščiausia tarp Baltijos šalių buvusi vidutinė metinė infliacija Estijoje pradėjo mažėti** - gegužę vartotojų kainos sumenko 0,1 proc. punkto palyginus su mėnesiu prieš tai ir siekė 3,8 proc. Balandį inflacija augo 0,3 proc. palyginus su kovu.

Perspektyvos:
Buvusi šalies augimo variklio pramonė smarkiai smukusi pirmaisiais 2012 m. mėnesiais pereina į augimo stadiją. Į priekį šalies ekonomiką ir toliau stums vidaus rinka, tačiau ūkio augimo sulėtėjimas neišvengiamas.

Žaliosios

Žaliavų kainos smunka:

- Aukso kaina sumažėjo beveik 6 proc. iki 1593 JAV dol. už unciją dėl pastaruoju metu itin stiprėjusio dolerio prieš kitas valiutas.** Visgi aukso kaina turėtų išlikti aukšta dėl aukso kaip saugios investicijos statuso.
- Kviečiai balandžio mėnesį pabrango beveik 4 proc.**, tačiau šią vasarą JAV laukiamas rekordinis grūdų derlius, tad kainos turėtų kiek sumažėti.
- Toliau slūgstant įtampai Artimuosiuose Rytuose bei pasaulio ekonomikai lėtėjant, **naftos kaina praėjusį mėnesį nukrito net 18 proc.** Panašiai lygyje juodojo aukso kaina turėtų išsilaikyti iki metų pabaigos.

Obligacijų rinkų komentaras

Neigiama:

- Graikijos parlamento rinkimuose daugiausiai balsų gavusių partijų nesugebėjimas susitarti dėl koalicijos. Birželį numatyti pakartotiniai rinkimai;
- Iki minimumo sumažėję Graikijos komercinių bankų kapitalai. Po rinkimų piliečiai vidutiniškai atsiimdavo po 700 mln. eurų kasdien, todėl Graikijos centriniam bankui teko įsikišti, suteikiant paskolas;
- Toliesni reitingų agentūrų sprendimai mažinti kredito reitingus Europos komerciniams bankams. Gegužio mėn. buvo sumažinta ne tik euro zonos periferinių valstybių bankų reitingai, bet nurodžius ir Skandinavijos, Vokietijos, Austrijos;
- Sumažėjusi Italijos ir Ispanijos skolos vertybinių popierių paklausa jų organizuojamuose aukcionuose. Be to, mokamų palūkanų norma buvo linkusi toliau augti;
- Ispanijos vyriausybės sprendimas perimti komercinio banko „Bankia“ kontrolę.

Išvada: birželio mėn. visų dėmesys bus sutelktas, ar graikams pavyks išsirinkti valdančiuosius. Be to, laukia keli svarbūs Europos lyderių susitikimai, kurio metu gali būti priimti svarbūs krizės sprendimai.

Akcijų rinkų komentaras

Teigiama:

- Galimi ūkio skatinimo projektai. Mažėjant infliacijos spaudimui, Kinija gali ryžtis agresyvesnės ekspansinės politikos veiksmų. Spekuluojama, jog JAV FED gali priimti sprendimą dėl naujos skatinimo programos, jei ūkio rodikliai negerės.

Neigiama:

- Aukštas nedarbo lygis: euro zonoje nedarbo lygis išaugo iki rekordinių 11 proc., Europos sąjungoje iki 10,3 proc. Be to, ilgą laiką mažėjęs nedarbas JAV, gegužį ūgtelėjo iki 8,2 proc., taip pat sukurta mažiau naujų darbo vietų;
- Suprastėję apdirbamosios pramonės rodikliai tiek išsivysčiusiose, tiek besivystančiose šalyse;
- Sumažėję vartotojų ir verslo pasitikėjimo rodikliai JAV ir euro zonoje;
- Didėjantis Europos valstybių ratas, kuris oficialiai įžengė į recesiją.

Išvada: gegužio mėn. buvo labai neigiamas mėnuo akcijoms, todėl tikėtina, kad birželį gali įvykti trumpalaikis atšokimas. Nėradus sprendimų bei negerėjant ekonomikos duomenims sunku tikėtina ilgesnė teigiamos prekybos.

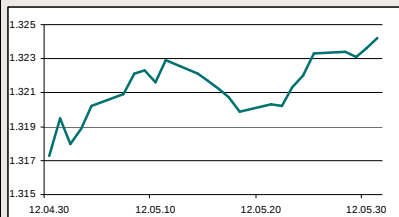
Pagrindiniai portfelių valdymo sprendimai:

- Požiūris į akcijas išliko neigiamas, šios turto klasės dalis fonduose sudaro apie 75 proc. nuo maksimalios ribos;
- Obligacijų vidutinė trukmė sustojo didėti dėl didėjančio skolos VP jautrumo sunkiai prognozuojamiems birželio mėnesio įvykiams (pvz., Graikijos rinkimai).

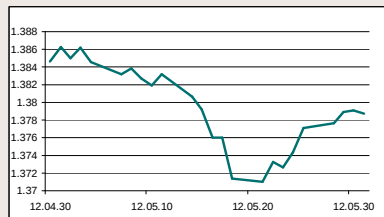
2-os pakopos pensijų fondai

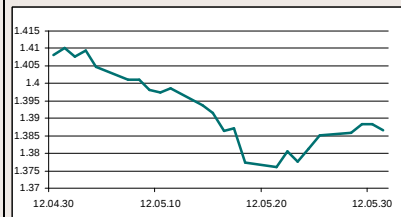
DNB pensija 1

DNB pensija 2

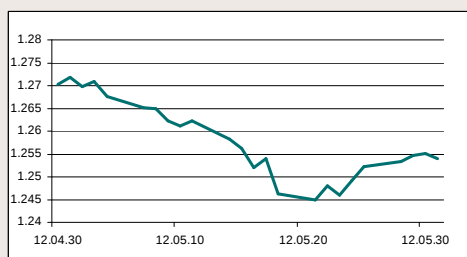
DNB pensija 3

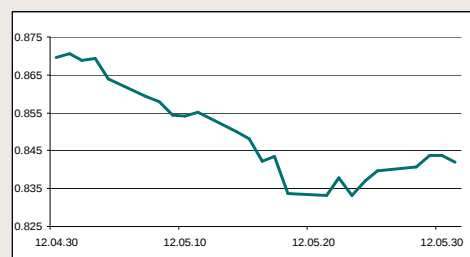
3-ios pakopos pensijų fondai

DNB papildoma pensija

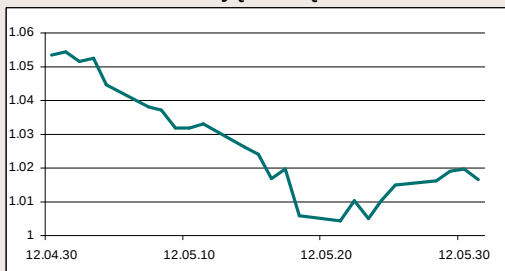
DNB papildoma pensija 100

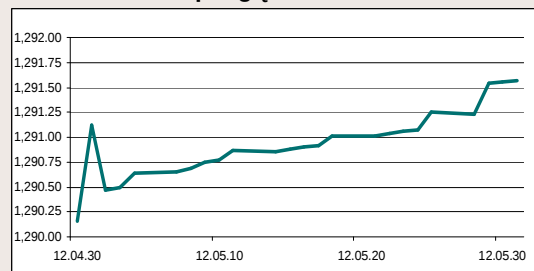
Investiciniai fondai

DNB akcijų fondų fondas

DNB pinigų rinkos fondas

Pateikta informacija negali būti vertinama kaip pasiūlymas pirkti ar parduoti bet kokius finansinius instrumentus ir/ar sudaryti sandorius.